ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI 2022-2023

FİNAL PROJE RAPORU

ÖĞRENCİ NUMARASI: 214327027

ÖĞRENCİ ADI-SOYADI: HAMZA TALİP EKŞİ

PROJE BAŞLIĞI: Microsoft Stok Verileri Tahmini

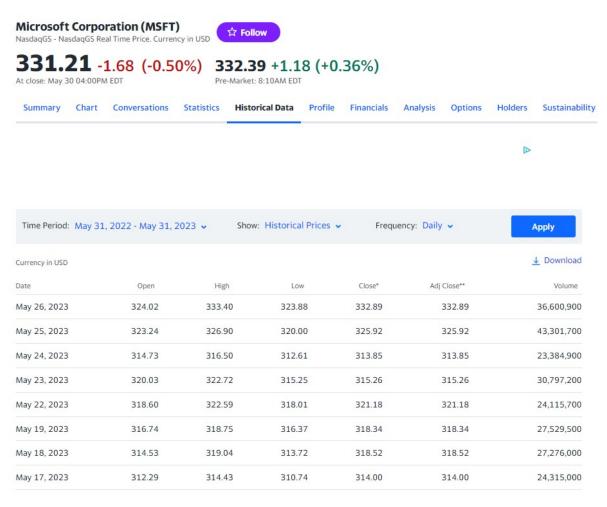
1. **GİRİŞ**

Bu çalışmada, RNN ile Microsoft şirketinin stok verileri analiz edilip tahmin edildi.

RNN'ler genelde bir sonraki adımı tahmin etmek için kullanılan bir çeşit Derin Öğrenme yapılarıdır. Diğer derin öğrenme yapılarından en büyük farkları ise hatırlamalarıdır. RNN'ler bir sonraki adımı takip edebilmek için girdiler arasında ilişki kurarlar ve eğitilirken tüm ilişkilerini hatırlarlar.

LSTM yapısı içerisindeki kapılar (gate) neyin hatırlanacağını, neyin unutulacağını belirler. Yani gelen girdi önemsizse unutulur, önemliyse bir sonraki aşamaya aktarılır.

2. MATERYALLER VE YÖNTEMLER

Yahoo finance üzerinden alınan Microsoft'un 30 Mayıs 2010-30 Mayıs 2021 arasındaki stok verileri eğitim verisi, 31 Mayıs 2021-30 Mayıs 2023 arasındaki stok verileri test verisi olarak kullanıldı

3. ARAÇLAR

Analizin yapılması için gerekli kod Google Colaboratory üzerinde pyhton dili ile yazılmıştır.

4. KODLAR

```
[ ] import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
import pandas as pd
```

-Dizilerle çalışmak için numpy,veri analizi için pandas,grafik elde etmek için plt kullanıldı.

```
from google.colab import drive drive.mount('<a href="mailto:content/gdrive">content/gdrive</a>')
```

-Veri setini çekebilmek için drive ,colab'a bağlandı.

```
[ ] %cd /content/gdrive/MyDrive/Colab Notebooks/
/content/gdrive/MyDrive/Colab Notebooks
```

-Veri setinin çekileceği klasör girildi.

- Klasördeki dosyalar listelendi.

```
[ ] dataset_train = pd.read_csv('MSFT_training.csv')
    training_set = dataset_train.iloc[:, 1:2].values
```

-Eğitim için kullandığımız veri seti okundu. Sadece "Open" sütunu ile ilgilendiğimiz için önceki sütunları dikkate almıyoruz.

```
[ ] from sklearn.preprocessing import MinMaxScaler
sc = MinMaxScaler(feature_range= (0,1))
training_set_scaled = sc.fit_transform(training_set)
```

-Eğitim verisi, MinMaxScaler ile 0-1 aralığına normalize edildi.

```
x_train = []
y_train = []
for i in range (60, len(training_set_scaled)) :
    x_train.append(training_set_scaled[i-60:i,0])
    y_train.append(training_set_scaled[i,0])
x_train, y_train = np.array(x_train), np.array(y_train)
```

-Döngü içerisinde ilk satırda her 60 güne bakıp 61.günü tahmin etmesi isteniyor.İkinci satırda 1.günü dışarda bırakıp 2. Günden itibaren sonraki günü tahmin etmeye çalışması isteniyor.Böylece bellekli bir veri setine sahip olunmuş olur.

```
[ ] x_train = np.reshape(x_train, newshape = (x_train.shape[0], x_train.shape[1], 1))
```

-x train 3 boyutlu bir yapı haline getirildi.

```
[ ] from keras.models import Sequential
from keras.layers import Dense
from keras.layers import LSTM
from keras.layers import Dropout
```

-Yapay sinir ağı oluşturacağımız için Sequential, katmanlarını oluşturmak için Dense, hücrelere bilgi iletimi için LSTM, aşırı öğrenmeyi (overfitting) engellemek için dropout import ediyoruz.

```
[ ] regressor = Sequential()
```

-Sayılarla çalışıldığı için bir regressor kullanıldı.

```
[ ] regressor.add(LSTM(units = 50 , return_sequences = True , input_shape = (x_train.shape[1] , 1)))
    regressor.add(Dropout(0.2))

[ ] regressor.add(LSTM(units = 50 , return_sequences = True))
    regressor.add(Dropout(0.2))

[ ] regressor.add(LSTM(units = 50 , return_sequences = True))
    regressor.add(Dropout(0.2))

[ ] regressor.add(LSTM(units = 50 , return_sequences = False))
    regressor.add(Dropout(0.2))

[ ] regressor.add(Dropout(0.2))
```

-Sinir ağının, 50 nöronlu LSTM katmanları oluşturuldu.Her bir katmanın bir sonraki katmana aktarımı "return_sequences=True" ile sağlanıyor.Bu işlemin son katmanda bitmesi için bu ifade son katmanda "False" olarak kullanıldı.Overfitting'i önlemek için dropout kullanıldı.En sonunda aktarım Dense katmanındaki tek nörona yani sonuca ulaşıyor.

```
[ ] regressor.compile(optimizer = 'adam', loss = 'mean_squared_error')
```

-RNN'i compile etmek için adam optimizer ve sayılarla çalıştığımızdan kayıp fonksiyonu olarak mse kullanıldı.

```
[ ] regressor.fit(x_train , y_train , epochs = 100 , batch_size=32)
    Epoch 1/100
    85/85 [========== ] - 24s 163ms/step - loss: 0.0098
    Epoch 2/100
    85/85 [=========== ] - 14s 166ms/step - loss: 0.0018
    Epoch 3/100
    85/85 [==============] - 14s 163ms/step - loss: 0.0017
    Epoch 4/100
    85/85 [========== ] - 14s 164ms/step - loss: 0.0014
    Epoch 5/100
    85/85 [=======] - 14s 169ms/step - loss: 0.0014
    Epoch 6/100
    85/85 [========= ] - 13s 155ms/step - loss: 0.0015
    Epoch 7/100
    85/85 [==========] - 13s 149ms/step - loss: 0.0015
    Epoch 8/100
    85/85 [==========] - 13s 156ms/step - loss: 0.0014
    Epoch 9/100
    85/85 [======== ] - 14s 163ms/step - loss: 0.0016
    Epoch 10/100
    85/85 [======== ] - 14s 163ms/step - loss: 0.0011
    Epoch 11/100
    85/85 [========= ] - 14s 163ms/step - loss: 0.0010
    Epoch 12/100
    Epoch 13/100
    85/85 [======= ] - 14s 161ms/step - loss: 0.0010
    Epoch 14/100
    85/85 [==============] - 14s 161ms/step - loss: 0.0012
    Enach 15/100
```

-RNN, eğitim veri setine fit edildi ve eğitime başlandı.

```
[ ] dataset_test = pd.read_csv('MSFT_test.csv')
    real_stock_price = dataset_test.iloc[:, 1:2].values
```

-Test verisi okundu. Gerçek stok fiyatları alınmış oldu. Sadece "Open" sütunu ile ilgilendiğimiz için önceki sütunları dikkate almıyoruz.

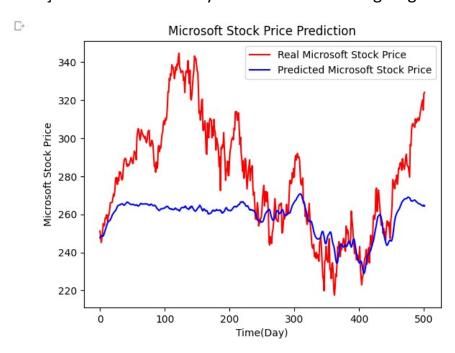
```
[ ] dataset_total = pd.concat((dataset_train['Open'], dataset_test['Open']), axis = 0)
    inputs = dataset_total[len(dataset_total) - len(dataset_test) - 60:].values
    inputs = inputs.reshape (-1,1)
    inputs = sc.transform(inputs)
    x_{test} = []
    for i in range(60,len(inputs)):
      x_test.append(inputs[i-60:i , 0])
    x test = np.array(x test)
    x_test = np.reshape(x_test, newshape = (x_test.shape[0],x_test.shape[1], 1))
    predicted_stock_price = regressor.predict(x_test)
    predicted_stock_price = sc.inverse_transform(predicted_stock_price)
```

16/16 [========] - 3s 38ms/step

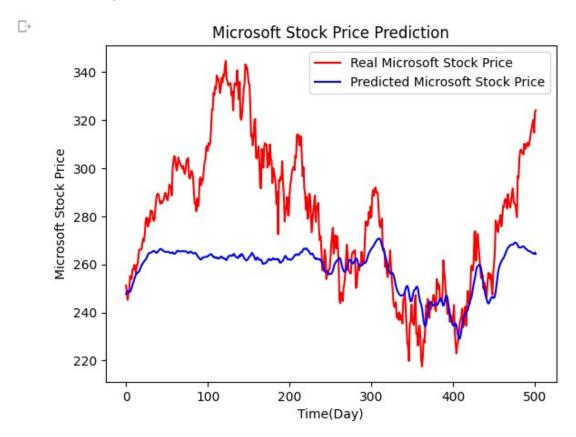
-Birleştirme işlemi yaparak eğitim ve test verisi birleştirildi.Bu birleşimden test verisini ve son 60 günü çıkarak başlangıç noktamızı elde etmiş olduk.Bu değerleri inputs'a tanımlayıp daha sonra reshape ve transform ederek istenilen yapıya getirmiş olduk. Döngü içerisinde inputs'un ilk 60 gününü elde etmiş olduk. Elden edilen sonuç bir diziye ve reshape ile 3 boyutlu hale dönüştürüldü. Predict ile verinin 61. günü tahmin etmesi sağlandı.

```
[ ] plt.plot(real_stock_price, color ='red' , label = 'Real Microsoft Stock Price')
    plt.plot(predicted_stock_price, color = 'blue' , label = 'Predicted Microsoft Stock Price')
    plt.title('Microsoft Stock Price Prediction')
    plt.xlabel('Time(Day)')
    plt.ylabel('Microsoft Stock Price')
    plt.legend()
    plt.show()
```

-Gerçek ve tahmini stok fiyatlarının stok-zaman grafiği elde edildi.

5. SONUÇLAR

-Gerçek değerler çok keskin yükseliş ve düşüş miktarına sahipken tahmini değerler daha dengeli şekilde ilerlemiş. Yükselme ve düşüş miktarının ne kadar olduğu konusunda başarılı olamasa da yükselme ve düşme trendlerinin ne zaman gerçekleşeceğini öngörebilmiş. Bu durum al-sat konusunda kullanıcıya yarar sağlar. Ne zaman al-sat yapacağını bilmek kar miktarını bilmekten daha önemlidir.

6. ÖNERİ VE TARTIŞMALAR

Loss oranı daha 13-14.epoch'ta 0,0010-0,0012'ye geldiğinden bir değişikliğe gerek yok gibi duruyor. Ancak veri seti büyütülebilir. Borsayı etkileyen çok fazla etken olduğundan yüzde yüz sağlıklı bir tahmin yapmak pek mümkün değil.

KAYNAKLAR

https://finance.yahoo.com/quote/MSFT/history?period1=1622419200&period2=1685404800 &interval=1d&filter=history&frequency=1d&includeAdjustedClose=true

https://mfakca.medium.com/lstm-nedir-nas%C4%B11-%C3%A7al%C4%B1%C5%9F%C4%B1r-326866fd8869

https://medium.com/deep-learning-turkiye/rnn-nedir-nas%C4%B11-%C3%A7a1%C4%B1%C5%9F%C4%B1r-9e5d572689e1

KONTROL LISTESI

	EVET /HAYIR
Raporunuzu şablonda belirtildiği gibi hazırladınız mı?	Evet
Çalışmanızın sonuçlarını (print screen) rapora eklediniz mi?	Evet
Rapor dosyanızı şablondaki gibi yeniden adlandırdınız mı?	Evet
Raporu sisteme yüklediniz mi?	Evet
Kodları sisteme yüklediniz mi?	Evet